

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13 i 89/16) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2018. GODINU POLITIČKE ORGANIZACIJE GRAĐANA „NAŠA STRANKA“

Broj: 03-07-6-299/19
Sarajevo, 18.09.2020. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA.....	5
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2 PREPORUKE.....	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Političke organizacija građana „Naša stranka“ za 2018. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Opštih izbora, održanih u oktobru 2018. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskog izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, utvrđeno je da je Politička organizacija građana „Naša stranka“ prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 6. stav (5), člana 11. stav (1) i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Političke organizacija građana „Naša stranka“ za 2018. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Opštih izbora, održanih u oktobru 2018. godine.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Politička organizacija građana „Naša stranka“ se finansirala iz sljedećih izvora¹:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	8.291,00	1,45
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	51.053,37	8,93
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	3.300,00	0,58
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	2.304,00	0,40
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	505.688,83	88,44
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	570.637,20	99,79
II	Ostali prihodi i drugo	1.180,48	0,21
	Izvori finansiranja (I+II)	571.817,68	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 690.565,47 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Politička organizacija građana „Naša stranka“. Skraćeni naziv je POG „Naša stranka“.

Politička organizacija građana „Naša stranka“ registrovana je kod Općinskog suda u Sarajevu, rješenjem broj: 065-0-Reg-08-001257 od 21.04.2008. godine. Rješenjima istog suda, broj: 065-0-F1-11-000006 od 20.09.2011. godine, broj: 065-0-F1-14-000017 od 26.06.2014. godine, broj: 065-0-F1-15-000012 od 12.08.2015. godine i broj: 065-0-F1-17-000012 od 25.09.2017. godine upisane su promjene sjedišta stranke i lica ovlaštenih za zastupanje stranke.

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, Branilaca Sarajeva 5/1.

Lica ovlaštena za zastupanje stranke su: Predrag Kojović, predsjednik i Nihad Uk, generalni sekretar. Ovlašteno lice za finansijske izvještaje za 2018. godinu je Nihad Uk.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, Politička organizacija građana „Naša stranka“ ima sljedeću organizacionu strukturu:

- Centrala i
- 21 odbor.

¹ Podaci iz korigovanog obrasca 3 (izvori finansiranja) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, koji je dostavljen dana 20.07.2020. godine.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Političke organizacija građana „Naša stranka“ za 2018. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Opštih izbora, održanih u oktobru 2018. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je ostvarila troškove izborne kampanje u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Političke organizacija građana „Naša stranka“ obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na prihode iz budžeta.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Pregled i kontrola finansijskih izvještaja Političke organizacija građana „Naša stranka“ izvršeni su u periodu od 2008. od 2017. godinu, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2017. godinu, izdat je Izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama stranci: da finansijska sredstva koristi isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom, da ne prima priloge iz zabranjenih izvora, da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, da u svojim poslovnim knjigama uspostavi blagovremene, potpune i tačne evidencije o prihodima stranke, da finansijske izvještaje podnosi u formi koju je Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine propisala svojim podzakonskim aktima i da u svom finansijskom izvještaju uključi sve koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani s političkom strankom ili su pod njenom kontrolom.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2018. godinu, utvrđeno je da Politička organizacija građana „Naša stranka“ nije ispoštovala sve preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Politička organizacija građana „Naša stranka“ prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka².

Uvidom u Program utroška sredstava za 2018. godinu koji je dostavila Politička organizacija građana „Naša stranka“, utvrđeno je da je stranka planirala rashode u ukupnom iznosu od 666.800,00 KM.

Politička organizacija građana „Naša stranka“ je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2018. godinu iskazala ukupne rashode u iznosu od 690.565,47 KM.

² U skladu sa odredbom člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

Pregledom finansijskog izvještaja i finansijske dokumentacije, utvrđeno je da je politička stranka sredstva u iznosu od 77.578,30 KM utrošila mimo svog programa utroška sredstava za 2018. godinu, kako slijedi:

- stranka nije u Programu utroška sredstava za 2018. godinu planirala troškove grijanja, troškove dnevnica i službenih putovanja, troškove sitnog inventara i auto guma, troškove reklame i propagande i troškove reprezentacije. Prema podacima iz finansijskog izvještaja, stranka je u toku godine ostvarila troškove grijanja u iznosu od 7.458,04 KM, troškove dnevnica i službenih putovanja u iznosu od 1.403,20 KM, troškove sitnog inventara i auto guma u iznosu od 146,02 KM, troškove reklame i propagande u iznosu od 710,18 KM i troškove reprezentacije u iznosu od 4.268,89 KM.;
- stranka je troškove bruto plata planirala u iznosu od 82.650,00 KM, dok su isti ostvareni u iznosu od 87.411,29 KM;
- u programu utroška sredstava planirani su troškovi poštarine i internet usluga u iznosu od 5.500,00 KM, dok su isti ostvareni u iznosu od 5.787,89 KM;
- troškovi zakupnine poslovnih prostorija planirani su u iznosu od 73.320,00 KM, a ostvareni su u iznosu od 75.430,00 KM;
- stranka je planirane troškove grafičkih usluga prekoračila za 142,56 KM. Stranka je u programu utroška sredstava troškove grafičkih usluga planirala u iznosu od 2.000,00 KM, dok je iste ostvarila u iznosu od 2.142,56 KM; i
- troškovi izborne kampanje za Opšte izbore 2018. godine planirani su u ukupnom iznosu od 255.000,00 KM, dok su u ovu svrhu ostvareni troškovi u iznosu od 306.865,71 KM.

S obzirom da je stranka finansijska sredstva utrošila mimo utvrđenog Programa utroška finansijskih sredstava za 2018. godinu, prekršene su odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranka.

b) Politička organizacija građana „Naša stranka“ prekršila je odredbe člana 6. stav (5)³ Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Kontrolom izvoda sa transakcijskog računa broj: 1610000070170005 kod Raiffesen banke, utvrđeno je da su na ovaj račun pored sredstava iz budžeta Kantona Sarajevo za rad Naše stranke, uplaćena i sredstva po zahtjevu parlamentarne grupe „Odgovor“ u ukupnom iznosu 45.820,86 KM.

Dana 13.12.2017. godine, dva fizička lica-samostalni zastupnici u Kantonu Sarajevo, Mario Vukasović i Neira Dizdarević koji čine parlamentarnu grupu „Odgovor“, obavijestili su Skupštinu Kantona Sarajevo da se sredstva koja pripadaju ovoj parlamentarnoj grupi uplaćuju na transakcijski račun Naše stranke.

Uvidom u izvode sa transakcijskog računa, obavještenje od 13.12.2017. godine i akt Skupštine Kantona Sarajevo, utvrđeno je da sredstva koja su uplaćena u iznosu od 45.820,86 KM predstavljaju priloge fizičkih lica-samostalnih zastupnika u Kantonu Sarajevo, Maria Vukasovića i Neire Dizdarević.

Na osnovu navedenog, utvrđeno je da je Mario Vukasović stranci dao priloge u ukupnom iznosu od 22.910,43 KM, te da je Neira Dizdarević, tekođe, stranci dala priloge u ukupnom iznosu od 22.910,43 KM.

U očitovanju na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, stranka je navela da su Mario Vukasović i Neira Dizdarević u 2018. godini bili članovi Naše

³ Ukupan iznos koji član političke stranke uplati na ime stranke u toku jedne kalendarske godine ne može prelaziti iznos od 15.000,00 KM (petnaest hiljada konvertibilnih maraka), što uključuje i članarine.

stranke, te da su platili članarinu za 2018. godinu i to: Mario Vukasović članarinu u iznosu od 50,00 KM, a Neira Dizdarević članarinu u iznosu od 24,00 KM, te je dostavila dokaze o uplati.

Imajući u vidu gore navedeno i odredbe člana 6. stav (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka, utvrđeno je da je Politička organizacija građana „Naša stranka“ primila priloge fizičkih lica koji su veći od dozvoljenog limita za ukupno 15.968,86 KM.

c) Politička organizacija građana „Naša stranka“ prekršila je odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu utvrđeno je da Politička organizacija građana „Naša stranka“ nije vodila potpune i pravilne evidencije poslovanju gotovim novcem i obavezama i nije popunila obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka-u daljem tekstu: Pravilnik, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Uvidom u izvode sa transakcijskog računa broj: 1610000070170005 utvrđeno je da su na ovaj račun uplaćene prikupljene članarine i donacije u ukupnom iznosu od 366,00 KM, a koje nisu evidentirane u blagajni Centrale i OO Kakanj.

Dana 23.01.2018. godine izvršena je uplata prikupljene članarine u ukupnom iznosu od 244,00 KM. Uvidom u dostavljenu specifikaciju utvrđeno je da je članarina prikupljena od pet (5) članova stranke u pojedinačnim iznosima od 24,00 KM do 60,00 KM, ali da novac nije evidentiran u blagajni stranke.

Isto tako, dana 31.01.2018. godine, izvršen je polog prikupljenih članarina u iznosu od 122,00 KM, te dana 01.11.2018. godine uplata članarina i donacija u iznosu od 169,00 KM, koje je prema podacima iz izvoda prikupila OO Kakanj. Stranka u poslovnim knjigama nema evidentiranu blagajnu ovog odbora, tako da nema ni evidenciju o članarinama prikupljenim u gotovom novcu.

- (2) Stranka u obrascu 5 (obaveze) godišnjeg finansijskog izvještaju nije iskazala tačne podatke o obavezama prema dobavljaču „Worker“ d.o.o. Sarajevo, čime je prekršila odredbe člana 24. Pravilnika.

U poslovnim knjigama i obrascu 5 finansijskog izvještaja stranka je iskazala obaveze prema dobavljaču „Worker“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 1.521,22 KM, dok prema podacima iz Izvoda otvorenih stavki na dan 31.12.2018. godine, stranka prema ovom pravnom licu nema obaveze. Stranka je u toku 2019. godine izvršila usaglašavanje obaveza da dobavljačem, te je obavezu u iznosu od 1.521,22 KM isknjižila u korist prihoda 2019. godine.

- (3) Politička organizacija građana „Naša stranka“ je u skladu sa odredbom člana 12. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka⁴ imala obavezu da u godišnji finansijski izvještaj uključi koristi ostvarene od aktivnosti Fondacije Boris Divković, koja je povezana sa političkom strankom.

Politička organizacija građana „Naša stranka“ i Fondacija Boris Divković su kao zakupci zajednički zaključili Aneks ugovora o zakupu poslovnog prostora u Sarajevu, u ulici Branilaca Sarajeva broj 5. Uvidom u Aneks ugovora o zakupu poslovnog prostora i evidencije stranke o naplaćenju članarini, utvrđeno je da je izvršna direktorica Fondacije Boris Divković u toku 2018. godine bila i članica stranke⁵, te je platila članarinu.

⁴ Politička stranka obavezna je u svom izvještaju uključiti sve koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani sa političkim strankama ili su pod njenom kontrolom.

⁵ Stranka je u Obrazloženju koje je dostavila 18.09.2020. godine navela da je ista nakon 2018. godine istupila iz stranke, i da više nije članica stranke.

Takođe, na osnovu podataka iz izvještaja o pregledu gdoišnjih finansijskih izvještaja za 2016. i 2017. godinu, utvrđeno je da su na radionicama koje su održane u okviru projekata koje je provodila Fondacija Boris Divković prisustvovali samo članovi Naše stranke, te da su na njima kreirani programi bitni za politički angažman članova ove stranke, što ukazuje na povezanost stranke i Fondacije Boris Divković.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁶ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH stranka je u svrhu izborne kampanje mogla da potroši 2.225.822,69 KM.

Politička organizacija građana „Naša stranka“ je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2018. godinu iskazala troškove kampanje u iznosu od 306.865,71 KM.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Političkoj organizaciji građana „Naša stranka“ da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava,*
- *da prima priloge u skladu sa propisanim limitima na visinu priloga,*
- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi potpune i pravilne evidencije o poslovanju gotovim novcem i obavezama,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, i*
- *da u svom finansijskom izvještaju uključi sve koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani s političkom strankom ili su pod njenom kontrolom.*

KOMENTAR

U ostavljenom roku, Politička organizacija građana „Naša stranka“ dostavila je primjedbe na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu. Stranka je uz primjedbe dostavila ispravljene obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, ispravljeni Bruto bilans i Završni račun za 2018. godinu, kao i dodatne dokaze.

Služba za reviziju je sve argumentovane primjedbe stranke uvažila, te je korigovala nalaze iz Preliminarnog izvještaja.

Šef Odsjeka za revizijske poslove, revizor

Sanja Tošović

Šef Službe za reviziju

Mr.sc Hasida Gušić

⁶ Član 15.10 stav 2. Izbornog zakona BiH propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.